

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/195/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200751
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6319200751.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu S. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX P. F. P. XXX, zastúpeného U.. H. F., Y. so sídlom Q. X, XXX XX W., proti žalovanej G. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX W., zastúpenej U.. P. M., Y. so sídlom W. A. X/Y., XXX XX W., o nariadenie neodkladného opatrenia a o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 9C/11/2019-95 zo dňa 02.09.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 9C/11/2019-141 zo dňa 17.10.2019 takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o nariadení zabezpečovacieho opatrenia (II. výrok) **p o t v r d z u j e .**

II. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch o trovách konania (III. a IV. výrok) **m e n í t a k**, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Brezno (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 02.09.2019 zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia (I. výrok). Zároveň nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovanej, a to:

- stavba- rodinný dom, súpisné číslo XXX, nachádzajúci sa na parcele registra „C“ parcelné číslo KN XXX, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m²,
- pozemok - parcela registra „C“, parcelné číslo KN XXX, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m²,
- pozemok - parcela registra „C“, parcelné číslo KN XXX/X, druh pozemku - trvalý trávny porast o výmere XXXX m²,
- pozemok - parcela registra „C“, parcelné číslo KN XXX, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² ,
- pozemok - parcela registra „C“, parcelné číslo KN XXX, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² ,
- pozemok - parcela registra „C“, parcelné číslo KN XXX, druh pozemku - ostatná plocha o výmere XXX m²,
- pozemok - parcela registra „E“, parcelné číslo KN XXXXX/X, druh pozemku - záhrada o výmere X m²,

vedeným Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXXX pre okres W., obec P. F. P., katastrálne územie P. F. P., v prospech žalobcu S. X., nar. XX.XX.XXXX, P. F. P. XXX, XXX XX P. F. P., na zabezpečenie peňažnej pohľadávky žalobcu vo výške XX. 440,- Eur s príslušenstvom, ktorej zaplata sa domáha v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/206/2014 (II. výrok). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia voči žalovanej v rozsahu 100 % (II. výrok, po oprave rozhodnutia III. výrok) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

voči žalobcovi v rozsahu 100 % (III. výrok, po oprave IV. výrok). Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že žalobca sa domáhal, aby okresný súd neodkladným opatrením uložil žalovanej povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. XXXX Okresného úradu Brezno, katastrálneho odboru, pre okres Brezno, obec a katastrálne územie P. F. P., a to stavbou rodinného domu súpisné číslo XXX, nachádzajúceho sa na parcele registra „C“ parcelné číslo KN XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² a pozemkami - parcelami registra „C“ parcelné číslo XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², parcelné číslo KN XXX/X, trvalý trávny porast o výmere XXXX m², parcelné číslo KN XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², parcelné číslo KN XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², parcelné číslo KN XXX, ostatná plocha o výmere XXX m² a parcelou registra „E“ parcelné číslo KN XXXXX/X, záhrada o výmere X m², a to vrátane ich prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúceho vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného zaťaženia týchto nehnuteľností, do právoplatného skončenia konania vo veci samej, alternatívne aby k týmto nehnuteľnostiam zriadil v prospech žalobcu na zabezpečenie jeho pohľadávky voči žalovanej záložné právo, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

1.1 Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca odôvodnil vykonávaním všetkých úkonov k predaju uvedených nehnuteľností žalovanou, čo vyplýva z jej vyjadrenia a listu. V prebiehajúcom súdnom konaní sp. zn. 5C/206/2014 Okresného súdu Brezno žalovaná neuznáva nárok žalobcu uplatnený sumou 73.440,- Eur s príslušenstvom. Nejde o zanedbateľnú finančnú čiastku, ktorú by mohla žalovaná v prípade úspechu žalobcu vo veci samej bez väčších ťažkostí uhradiť, keďže jej jediným príjmom je starobný dôchodok. Vyhlásenie rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej je z dôvodu zložitosti sporu časovo neurčité a odvolacie konania trvajú v priemere dva roky, pretože možno predpokladať, že jedna alebo druhá strana sa môže vo veci odvolať. Z pohľadu výšky žalovanej sumy je podľa názoru žalobcu ohrozená vymožitelnosť jeho pohľadávky, ak bude v spore úspešný. Žalovaná by mohla finančné prostriedky minúť alebo s nimi inak naložiť bez toho, aby bol žalobca dobrovoľne uspokojený. Vzhľadom na objektívne skutočnosti prípadu hrozí (je obava), že vo fáze núteného výkonu rozhodnutia nebude mať povinná relevantné aktíva, postihnutím ktorých bude môcť oprávnený svoj nárok uspokojiť. Pohľadom jazykovej interpretácie „obavu z ohrozenia exekúcie“ môže vyvolávať akákoľvek skutočnosť svedčiaca o tom, že žalobca nemusí byť v budúcnosti schopný účinne svoj súdom priznaný nárok voči žalovanej vymôcť. Z povahy veci plynie, že spôsobilosťou nasvedčovať úsudkom o predpokladanom budúcom priebehu či výsledku exekúcie vedenej na uspokojenie práva žalobcu po jeho autoritatívnej deklarácii súdom disponujú predovšetkým informácie týkajúce sa (a) výšky vymáhaného nároku, (b) rozsahu a štruktúry (z toho plynúcej hodnoty) majetku žalovanej. Aj keď ich existencia nie je pre naplnenie zákonných podmienok pre zriadenie zabezpečovacieho opatrenia nevyhnutná, obavu z ohrozenia exekúcie môžu bez ďalšieho vyvolávať tiež c) skutočnosti ohľadne nakladania s majetkom žalovanej, znižujúceho či už jeho hodnotu alebo likviditu.

1.2 Súd prvej inštancie uznesením č. k. 9C/11/2019-18 zo dňa 10.04.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanej uložil povinnosť zdržať sa nakladania s uvedenými nehnuteľnosťami až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/206/2014 a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania o návrhu na nariadení neodkladného opatrenia voči žalovanej v rozsahu 100 %. Toto uznesenie zrušil odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 11Co/125/2019-76 zo dňa 17. júla 2019 z dôvodu, že žalobca síce v petite návrhu uviedol, že sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, alternatívne zabezpečovacieho opatrenia, z obsahu návrhu ale vyplynulo, že každý z týchto návrhov odôvodnil samostatne, konkrétne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia potrebou dočasnej ochrany jeho práv strany sporu, návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia obavou z ohrozenia exekúcie. Súd prvej inštancie nerozhodol o celom predmete konania vychádzajúc zo záveru, že ak žalobca alternatívne navrhol nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, sledovaný účel v danom prípade zabezpečovacím opatrením nemožno dosiahnuť. Okresný súd teda zrejme považoval návrh žalobcu za návrh s alternatívnym petitom, no opomenul, že jeho predmetom nie je splnenie záväzku a normy hmotného práva neumožňujú jeho splnenie viacerými spôsobmi. Nejde ani o eventuálny petit, jeho predmetom nie je návrh na prisúdenie jedného nároku, a ak by to nebolo možné, návrh na peňažnú náhradu. Súd prvej inštancie preto prejedná a rozhodne o celom návrhu žalobcu, pričom bude náležitú pozornosť venovať formulovaniu výroku rozhodnutia z hľadiska jeho jasnosti a vykonateľnosti.

1.3 Po citácii § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 343 ods. 1 až 3, § 343 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) a § 123 ods. 1 Občianskeho

zákonníka súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou vyššie špecifikovaných nehnuteľností, na ktorých žalobca na základe zmluvy o oprave a úprave veci vykonal rekonštrukčné práce. Za ich realizáciu sa žalobca voči žalovanej v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5C/206/2014 domáha zaplata sumy 73.440,- Eur s príslušenstvom. Dňa 31.10.2018 bol okresnému súdu predložený znalecký posudok znalkyne G. F., vyhotovený za účelom ohodnotenia rekonštrukčných prác realizovaných na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej, ktorej bol doručený dňa 09.11.2018. Pojednávanie vo veci bolo odročené na neurčito z dôvodu vypracovania doplnku (dodatku) k tomuto znaleckému posudku. Z výpisu z listu vlastníctva pre okres Brezno, obec a katastrálne územie P. P. č. XXXX. súd prvej inštancie zistil, že na žalobcom špecifikovaných nehnuteľnostiach je vyznačená plomba o zmene práva k nehnuteľnosti v zmysle § 44 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd prvej inštancie zistil, že žalovaná je poberateľkou starobného dôchodku v mesačnej výške XXX,XX Eur.

1.4 Okresný súd v dôvodoch uznesenia uviedol, že nepovažoval za splnenú podmienku potreby bezodkladnej úpravy pomerov uložením povinnosti žalovanej zdržať sa nakladania s vyššie špecifikovanými nehnuteľnosťami, vrátane ich prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu alebo akéhokoľvek iného ich zaťaženia do právoplatného skončenia konania vo veci samej, a to najmä za takých okolností, keď žalobca v prebiehajúcom konaní vo veci samej kľúčový rozsah stavebných prác a úprav nerozporoval, ale s ním súhlasil. Okresný súd potom návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

1.5 Nariadiť zabezpečovacie opatrenie je možné iba na návrh, na zabezpečenie peňažnej pohľadávky, musí existovať spôsobilý predmet záložného práva (prevoditeľné veci, práva a iné majetkové hodnoty) a obava z budúceho zmarenia exekúcie. Cieľom a účelom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie pohľadávky veriteľa, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná (alebo už bola), aby sa zamedzilo alebo znížilo možné nebezpečenstvo, že pohľadávka veriteľa nebude uspokojená. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti okresný súd považoval návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia za dôvodný. Žalobkyňa je vlastníčkou vyššie špecifikovaných nehnuteľností, je vedené súdne konanie o zaplata sumy 73.440,- Eur spolu s príslušenstvom z titulu Zmluvy o oprave a úprave veci - rekonštrukčných prác na nehnuteľnosti žalovanej vykonaných žalobcom (sp. zn. 5C/206/2014). Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že nejde o zanedbateľnú finančnú čiastku, ktorú by mohla žalovaná v prípade úspechu žalobcu vo veci samej bez väčších ťažkostí, či jednorazovo uhradiť, keďže jej jediným príjmom je mesačný starobný dôchodok vo výške XXX,XX Eur. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia nedochádza k neprimeranému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, zásah vo forme zabezpečovacieho opatrenia je primeraný aj k výške uplatňovanej pohľadávky (73.440,- Eur).

1.6 O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 a § 369 ods. 3 C. s. p. na základe zásady úspechu. Žalobca bol v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia úspešný v celom rozsahu, preto mu okresný súd priznal nárok na náhradu týchto trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. Žalovaná bola v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní úspešná v celom rozsahu, preto jej súd priznal nárok na náhradu týchto trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

1.7 Uznesením č. k. 9C/11/2019-141 zo dňa 17.10.2019 okresný súd opravil výrokovú časť uznesenia č. k. 9C/11/2019-95 zo dňa 02.09.2019 v časti číslovania jeho odsekov.

2. Proti II. výroku (v poradí druhému) a proti II. výroku (v poradí tretiemu) uznesenia súdu prvej inštancie podala žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie v zákonnej lehote s návrhom, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietne, príp. ho v odvolaní v napadnutom rozsahu zruší a žalobcovi uloží povinnosť nahradiť žalovanej trovy celého konania v rozsahu 100 %.

2.1 Závery súdu prvej inštancie žalovaná (ďalej aj „odvolateľka“) označila za predčasné, pretože okresný súd si pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia dostatočne nezistil skutkový stav. Poukázal na výrazný nepriaznivý zásah zabezpečovacieho opatrenia do práv a oprávnených záujmov žalovanej

aj na jeho veľmi nepriaznivý vplyv na jej psychický stav. Namietla, že si súd prvej inštancie nepreveril celkové majetkové pomery žalovanej, vychádzal iba z výšky jej príjmu 424,70 Eur a výšky pohľadávky uplatnenej v konaní sp. zn. 5C/206/2014. Uviedla, že okresný súd mohol z verejne prístupného registra zistiť vlastníctvo X-izbového bytu žalovanou v katastrálnom území W. v mestskej zástavbe v širšom centre, nezaťaženého, nachádzajúceho sa v komplexne zrekonštruovanom bytovom dome. Z rozhodovacej praxe muselo byť súdu prvej inštancie zrejmé, že hodnota tohto bytu sa pohybuje v rozmedzí od 55.000,- do 60.000,- Eur, ak nie je byt po rekonštrukcii; rekonštruované X-izbové byty majú v tejto lokalite hodnotu nad 65.000,- Eur. Právny zástupca žalovanej podotkol, že aktuálne spracováva kúpnu zmluvu na zrekonštruovaný X-izbový byt s kúpnu cenou 69.000,- Eur. Odvolateľka tvrdila, že po predaji rodinného domu v katastrálnom území P. F. P. disponuje pomerne vysokými finančnými úsporami uloženými na dvoch sporiacich účtoch v bankách, pričom časť v rozsahu 50 % vložila do strednodobých vkladových listov banky s vyšším úrokom. Žalobca disponuje informáciou, že žalovaná bola v minulosti vlastníčkou iného rodinného domu. V čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, resp. zabezpečovacieho opatrenia mala žalovaná zostatky na sporiacich účtoch vo výške 7.809,04 Eur a 25.811,15 Eur, spolu 33.620,19 Eur. Ďalšiu časť úspor cca 30.000,- Eur vložila do strednodobých vkladových listov banky. Preukázateľne disponuje majetkom v hodnote prevyšujúcej 85.000,- Eur, ak nezaráta vkladové listy v banke a nehnuteľnosti v kat. úz. P. P. zapísané na LV č. XXXX. Žalobcovi, ktorý sa so žalovanou pozná roky, sú jej majetkové pomery známe a vie, že aj v prípade úspechu v súdnom konaní je schopná mu dlžnú čiastku bez väčších problémov uhradiť. Nie sú preto dané objektívne dôvody na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na nehnuteľný majetok zapísaný na LV č. XXXX v kat. úz. P. F. P.. Ide o stavbu s nedokončenou rekonštrukciou vykonávanou žalobcom počas X rokov, ktorú dokončil na 65 %. Žalovaná chcela nehnuteľnosť odpredať, aby nový vlastník rekonštrukciu stavby dokončil podľa svojich predstáv. Zamedzením prevodu vlastníckeho práva ako dôsledkom zriadenia záložného práva dochádza k znehodnocovaniu stavby. Oveľa väčší význam by malo zriadenie záložného práva na byt žalovanej v kat. úz. Brezno, ktorý má vyššiu hodnotu. K odvolaniu pripojila výpisy z katastra nehnuteľností zabezpečené cez www.katasterportal.sk <<http://www.katasterportal.sk>>, a to výpis z listu vlastníctva č. XXXX vyhotovený 16.09.2019 pre kat. úz. Brezno pre pozemky CKN parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², CKN parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a stavbu súp. č. XXXX bytového domu, postaveného na uvedených pozemkoch, podľa ktorého je žalovaná výlučnou vlastníčkou bytu č. XX, ktorý sa nachádza na X. poschodí vo vchode č. XX a podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu pozemku o veľkosti XXXX/XXXXXX. Predložila fotokópiu výpisu z účtu sporenia X. vedeného v X. č. X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, s názvom účtu G. P., za účtovné obdobie od 01.03.2019 do 31.03.2019, s konečným stavom účtu 7.809,04 Eur a výpisu z účtu X. F.č., vedeného v X. X., W. s názvom účtu G. P., č. účtu X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, za účtovné obdobie od 01.03.2019 až 31.03.2019 s konečným stavom 25.811,15 Eur.

3. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol potvrdenie uznesenia súdu prvej inštancie ako vecne správneho uplatniac si nárok na náhradu trov konania. Vo vyjadrení uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal bezprostredne po doručení výzvy žalovanej na prevzatie jeho osobných vecí nachádzajúcich sa v nehnuteľnostiach, ktorou ho informovala o ich predaji. Žalovaná s kúpnu cenou môže naložiť podľa svojho uváženia. On nemá odkiaľ disponovať vedomosťou o tom, že žalovaná si už z predchádzajúceho predaja rodinného domu peniaze uložila v banke a nemá vedomosť ani o jej iných majetkových pomeroch okrem tých, ktoré vyplývajú z verejne dostupných registrov. Nemôže tiež vedieť, že ak žalovaná dotknuté nehnuteľnosti predá, peniaze si uloží v banke za účelom sporenia alebo vyplatenia žalobcu. Ak by žalobca postupoval šikanózne, ako tvrdí žalovaná, domáhal by sa zriadenia záložného práva aj na byt nachádzajúci sa v Brezne vo výlučnom vlastníctve žalovanej, čo však na zabezpečenie svojej pohľadávky nepovažuje za potrebné. Žalovaná v tomto byte býva a prípadná exekúcia by bola komplikovanejšia, pripravila by ju o bývanie, čo v záujme žalobcu nie je. Nehnuteľnosti, ku ktorým navrhoval žalobca zriadiť záložné právo, by mali svojou hodnotou postačovať, pokryť prípadný exekučný výkon jeho pohľadávky. Závery súdu prvej inštancie označil za správne po skutkovej aj právnej stránke, stotožniac sa s odôvodnením odvolaním napadnutého uznesenia.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) zistil, že odvolanie podala včas strana sporu proti uzneseniu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1, § 357 písm. d) a § 362 ods. 1 C. s. p.). Z dôvodu, že odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.) sa

pri svojom rozhodovaní (bez nariadenia pojednávania s odkazom na § 329 ods. 1 veta prvá C. s. p.) zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní žalovanej a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní nedošlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie (§ 380 ods. 2 C. s. p.). Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto II. výrok uznesenia okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správne potvrdil. Výroky o trovách konania (III. a IV. výrok) odvolací súd podľa § 388 C. s. p. zmenil. Vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami odvolateľky a na zdôraznenie správnosti II. výroku uznesenia okresného súdu odvolací súd dopĺňa nasledovne:

5. Odvolací súd v odvolacom prieskume rozhodnutia súdu prvej inštancie nezistil skutkové ani právne pochybenie, ktorého následkom by malo byť zamietnutie návrhu na zabezpečovacie opatrenie alebo zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Osobitné postavenie v civilnom procese má ako tzv. osobitný procesný postup zabezpečovacie opatrenie, ktoré môže súd nariadiť aj v priebehu konania. Zriadením zabezpečovacieho opatrenia nadobúdajú jeho subjekty postavenie účastníkov vzťahu z titulu záložného práva a v týchto intenciách medzi nimi vznikajú práva a povinnosti. Na ich režim sa primerane použije § 151 a nasl. Občianskeho zákonníka. V konaní je osvedčené, že predmetom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/206/2014 je zaplatenie čiastky 73.440,- Eur žalovanou žalobcovi, v ktorom bol vyhotovený znalecký posudok č. XX/XXXX znalkyňou G.. F. za účelom ohodnotenia stavebných prác a zabudovaného materiálu na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovanej. Toto súdne konanie sa netýka vecného práva k nehnuteľnosti, ale je sporom o peňažné plnenie uplatnené žalobou. Zmyslom zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 ods. 1 C. s. p. je zriadenie záložného práva na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka práve na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa. Ďalšou podmienkou nariadenia zabezpečovacieho opatrenia je obava, že exekúcia bude ohrozená. Úmysel predat' nehnuteľnosti, na ktoré bolo súdom prvej inštancie nariadené zabezpečovacie opatrenie formou záložného práva (in persona vo vzťahu k žalobcovi) žalovaná nepoprela. Súd prvej inštancie citlivo prihliadal na výšku sumy 73.440,- Eur uplatnenej vo vedenom súdnom konaní sp. zn. 5C/206/2014 a pre potreby nariadenia zabezpečovacieho opatrenia (kde je postačujúce osvedčenie, nie preukázanie relevantných skutočností) správne dospel k potrebe zriadenia záložného práva. Žalovaná je poberateľkou starobného dôchodku XXX,XX Eur. Odvolacia výtka týkajúca sa skutočnosti, že súd prvej inštancie si z verejne dostupných registrov nezisťoval vlastníctvo ďalších nehnuteľností žalovanou je nenáležitá. Žalovaná totiž môže byť vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa nielen v územnom obvode okresného súdu, ale kdekoľvek v Slovenskej republike alebo za jej hranicami. Opomenúť nemožno, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol žalobcom podaný dňa 04.04.2019, už neskôr zrušené uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 9C/11/2019-18 o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 10.04.2019 bolo žalovanej doručené dňa 15.04.2019, žalovaná proti nemu podala odvolanie, následne sa k možnosti nariadenia neodkladného opatrenia týkajúceho sa zákazu nakladať s nehnuteľnosťami vyjadrovala. Rovnako bolo žalovanej doručené uznesenie odvolacie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11Co/125/2019-76 zo dňa 17. júla 2019 o zrušení uznesenia súdu prvej inštancie, ktoré v inštruktážnej časti poukázalo na skutočnosť, že žalobca sa domáha ako nariadenia neodkladného opatrenia, tak nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Napriek tejto vedomosti žalovaná neprezentovala svoje majetkové pomery, či už vlastníctvo bytu v Brezne alebo financie, na ktoré poukazuje v odvolaní. Odvolací súd k žalovanou uvádzanému vlastníctvu inej nehnuteľnosti uvádza, že existencia peňažnej pohľadávky žalobcu voči žalovanej je osvedčená (nie preukázaná, čo je však z hľadiska rozhodovania o zabezpečovacom opatrení postačujúce) v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 5C/206/2014. Osvedčená je aj dôvodná pochybnosť, že sa žalovaná snaží zbaviť práve nehnuteľností, ktoré mali byť žalobcom rekonštruované a spôsobiť tak možnú ujmu na právach žalobcu. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia nedôjde k neproporcionálnemu zhoršeniu sociálnej situácie odvolateľky, pretože práve predajom bytu v Brezne by mohlo dôjsť k ohrozeniu bytových pomerov žalovanej (tento byt je podľa žalobcu aj podľa evidovanej adresy trvalého pobytu bydliskom žalovanej). Samotná skutočnosť, že žalovaná má na účte v peňažnom ústave uložené peňažné prostriedky nie je bez ďalšieho dostatočnou zárukou, že v prípade úspechu žalobcu v spore z nich bude dobrovoľne splnený záväzok žalovanej. Odvolací súd iba na okraj podotýka, že žalovaná mohla žalobcovi za vykonané rekonštrukčné práce uhradiť aspoň nespornú časť, príp. z dôvodu právnej istoty mohla zložiť istú finančnú sumu napr. do úschovy. Zabezpečovacie opatrenie má vždy prednosť pred neodkladným opatrením (§ 324 ods. 3 C. s. p.).

6. Odvolací súd s poukazom na § 388 C. s. p. zmenil nielen odvolaním žalovanej napadnutý III. výrok o trovách konania, ale aj s ním spojený a súvisiaci IV. výrok o trovách konania z dôvodu zisteného pochybenia súdu prvej inštancie a sám rozhodol o trovách celého konania (konania pred súdom prvej inštancie aj obidvoch odvolacích konaní). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo na rozhodnutie o náhrade trov konania. Od 01.07.2016 súdy rozhodujú o trovách konania bez návrhu v dvoch samostatných fázach. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, druhou rozhodovanie o výške tejto náhrady. Výrok o nároku na náhradu trov konania obsahuje každé rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 C. s. p.). Inštitút náhrady trov konania (odlišný od povinnosti platenia trov konania) vychádza z práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 4 Ústavy SR. Jeho obsahom je aj to, že strana sporu, ktorá v konaní uspela, má zásadne právo na to, aby sa jej nahradili všetky trovy, ktoré zaplatila v súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Aj pre rozhodovanie odvolacieho súdu platí, že o nároku na náhradu trov konania rozhoduje bez návrhu. Podstatný je spôsob, ako odvolací súd rozhodol o podanom opravnom prostriedku. Zákon túto situáciu osobitne upravuje len v prípade, ak odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie mení alebo zrušuje. Pre rozhodovanie o trovách odvolacieho konania pri zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie platí právna úprava Civilného sporového poriadku zakotvená v § 396 ods. 3, ktorá zodpovedá ustanoveniu § 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016. Zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa končí konanie na odvolacom súde, nie však na súde prvej inštancie. Znamená to, že trovy konania vzniknuté v pôvodnom konaní pred súdom prvej inštancie, v odvolacom konaní a v novom konaní na súde prvej inštancie tvoria jeden celok nových trov konania pred súdom prvej inštancie. O nároku na ich náhradu aj o ich výške potom rozhoduje okresný súd ako o jedinom celku v novom rozhodnutí o veci bez rozlišovania nákladov vzniknutých v jednotlivých konaniach vo výroku.

7. Nakoľko konanie v prejednávanom spore končí rozhodnutím odvolacieho súdu, rozhodol tento o trovách celého konania. Aj v tomto prípade je potrebné aplikovať ust. § 255 ods. 1 C. s. p. Žalobca sa domáhal dvoch nárokov, a to nariadenia neodkladného opatrenia a nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. S nárokom na nariadenie neodkladného opatrenia nebol úspešný, naopak s návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia úspešný bol. Z hľadiska rozhodovania o nároku na náhradu trov konania je potom pomer úspechu žalobcu a žalovanej rovnaký (žalobca bol úspešný v 1/2 požadovaných nárokov, žalovaná bola úspešná tiež v 1/2 predmetu konania). Odvolací súd preto rozhodol, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

8. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2 druhá veta C. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2 druhá veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).